ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 12ης Σεπτεμβρίου 1996 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-58/95, C-75/95, C-112/95, C-119/95, C-123/95, C-135/95, C-140/95, C-141/95, C-154/95 και C-157/95,

που έχουν ως αντικείμενο αιτήσεις της Pretura circondariale di Roma, sezione distaccata di Tivoli και sezione distaccata di Castelnuovo di Porto (Ιταλία), προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, με τις οποίες ζητείται, στο πλαίσιο των ποινικών δικών που εκκρεμούν ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου κατά

Sandro Gallotti,

Roberto Censi,

Giuseppe Salmaggi,

Salvatore Pasquire,

Massimo Zappone,

Francesco Segna κ.λπ.,

Cesare Cervetti,

Mario Gasbarri,

Isidoro Narducci

Fulvio Smaldone,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία της οδηγίας 91/156/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Μαρτίου 1991, για την τροποποίηση της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ περί των στερεών αποβλήτων (ΕΕ L 78, σ. 32),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους D. A. O. Edward, πρόεδρο τμήματος, L. Sevón (εισηγητή) και M. Wathelet, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Fennelly
γραμματέας: R. Grass

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπουμένη από την Catherine de Salins, υποδιευθύντρια στη διεύθυνση νομικών υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, και τον Gautier Mignot, γραμματέα εξωτερικών υποθέσεων στην ίδια διεύθυνση,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένη από τη Μαρία Κοντού-Durande και τη Laura Pignataro, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας,

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 8ης Φεβρουαρίου 1996,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δέκα διατάξεις εκδοθείσες μεταξύ της 26ης Οκτωβρίου 1994 και της 4ης Απριλίου 1995, που περιήλθαν στο Δικαστήριο μεταξύ της 6ης Μαρτίου και της 19ης Μαΐου 1995, ο Pretore της Pretura circondariale di Roma, δικάζων είτε για τη sezione distaccata di Tivoli είτε για την sezione distaccata di Castelnuovo di Porto, υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, δύο προδικαστικά ερωτήματα ως προς την οδηγία 91/156/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Μαρτίου 1991, για την τροποποίηση της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ περί των στερεών αποβλήτων (ΕΕ L 78, σ. 32, στο εξής: οδηγία 91/156).

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο ποινικών διώξεων κατά διαφόρων ατόμων, τα οποία κατηγορούνται ότι παρέβησαν τις διατάξεις της ιταλικής νομοθεσίας περί αποβλήτων, και συγκεκριμένα το προεδρικό διάταγμα 915, της 10ης Σεπτεμβρίου 1982, περί θέσεως σε εφαρμογή των οδηγιών 75/442/ΕΟΚ, περί των στερεών αποβλήτων, 76/403/ΕΟΚ, περί της εξαλείψεως των πολυχλωροδιφαινυλίων και των πολυχλωροτριφαινυλίων, και 78/319/ΕΟΚ, περί των τοξικών και επικινδύνων αποβλήτων (*GURI* [Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ιταλικής Δημοκρατίας] 343, της 15ης Δεκεμβρίου 1982, στο εξής: ΠΔ 915/82), καθώς και το νομοθετικό διάταγμα 397, της 9ης Σεπτεμβρίου 1988, το οποίο έχει τον τίτλο «Διατάξεις επείγοντος χαρακτήρα στον τομέα της διαθέσεως των βιομηχανικών αποβλήτων» (*GURI* 213, της 10ης Νοεμβρίου 1988) και το οποίο κατέστη, κατόπιν ορισμένων τροποποιήσεων, ο νόμος 475, της 9ης Νοεμβρίου 1988 (*GURI* 264, της 10ης Νοεμβρίου 1988, στο εξής: νόμος 475/88). Αν και οι διατάξεις του αιτούντος δικαστηρίου δεν είναι πολύ σαφείς σχετικά, φαίνεται ότι τα πραγματικά περιστατικά που προσάπτονται στους κατηγορουμένους είναι, κατά κύριο λόγο, το γεγονός ότι δημιούργησαν χώρους αποθέσεως ειδικών αποβλήτων χωρίς άδεια, κατά παράβαση του άρθρου 10 του ΠΔ 915/82, ότι προέβησαν σε διάθεση αποβλήτων χωρίς άδεια, κατά παράβαση του άρθρου 25 του ίδιου ΠΔ, και ότι δεν τήρησαν τις υποχρεώσεις που επιβάλλουν τα άρθρα 3 και 9 octies του νόμου 475/88 περί τηρήσεως μητρώων αποβλήτων.

3 Στις διατάξεις περί υποβολής προδικαστικού ερωτήματος ο Pretore τονίζει, κατ' αρχάς, ότι η οδηγία 91/156 τροποποίησε ριζικά την οδηγία 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1975, περί των στερεών αποβλήτων (ΕΕ ειδ. έκδ. 15/001, σ. 86), δίδοντας άλλον ορισμό στην έννοια του αποβλήτου, ενθαρρύνοντας τις εργασίες αξιοποιήσεως και καθορίζοντας στόχους αφενός προλήψεως της δημιουργίας αποβλήτων και αφετέρου μειώσεως του όγκου των αποβλήτων

χάρη στη χρησιμοποίηση τεχνολογιών που έχουν ως βάση την ανακύκλωση, την επαναχρησιμοποίηση ή την παραγωγή ενεργείας. Από αυτό συνάγει ότι η μεταφορά της οδηγίας αυτής στο εθνικό δίκαιο έπρεπε να προκαλέσει ριζική μεταβολή τις ιταλικής νομοθεσίας, καθόσον αυτή θα έπρεπε να διακρίνει τις εργασίες διαθέσεως από τις εργασίες αξιοποιήσεως, οι οποίες πρέπει να διέπονται, κατά τον Pretore, από ένα λιγότερο αυστηρό σύστημα χορηγήσεως αδειών. Όμως, διαπιστώνει ότι ο Ιταλός νομοθέτης δεν έχει θέσει σε εφαρμογή την οδηγία 91/156, αν και η προθεσμία μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο έληξε την 1η Απριλίου 1993.

4 Συνεχίζοντας την ανάλυσή του, ο Pretore παρατηρεί ότι η οδηγία 91/156 δίδει την εντύπωση ότι προκρίνει κατά κύριο λόγο, αν όχι κατ' αποκλειστικότητα, τη λύση που συνίσταται στη ρύθμιση του τομέα των αποβλήτων με διοικητικές διατάξεις και στον περιορισμό της ποινικής καταστολής στις ακραίες μόνο περιπτώσεις. Επομένως, οι διατάξεις του ΠΔ 915/82 είναι ασυμβίβαστες προς την οδηγία, καθόσον προκρίνουν την προσφυγή σε ποινικές κυρώσεις στον τομέα της διαχειρίσεως και των ελέγχων. Αποτέλεσμα αυτού είναι ότι οι Ιταλοί επιχειρηματίες βρίσκονται σε δυσμενέστερη θέση σε σχέση με τους άλλους κοινοτικούς επιχειρηματίες, ενώ η οδηγία έχει ακριβώς ως σκοπό την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και την εξάλειψη της διαφορετικής μεταχειρίσεως των επιχειρηματιών της ενιαίας αγοράς, χάρη στην εφαρμογή ομοιογενών νομοθεσιών.

5 Κατά συνέπεια ο Pretore ζητεί από το Δικαστήριο

«1) να εκδώσει προδικαστική απόφαση επί του ζητήματος αν είναι κρίσιμη από νομική άποψη η μη εμπρόθεσμη θέσπιση εκ μέρους της Ιταλικής Δημοκρατίας των κανονιστικών πράξεων που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση της οδηγίας 91/156/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

2) Συγκεκριμένα, ερωτάται αν το γεγονός ότι για τη μη τήρηση της ιταλικής νομοθεσίας προβλέπονται ποινικές κυρώσεις, και συγκεκριμένα οι κυρώσεις των άρθρων 25 επ. του ΠΔ 915/82, μπορεί να θεωρηθεί ότι αντιβαίνει προς την κοινοτική ρύθμιση, σκοπός της οποίας είναι η εξασφάλιση ενιαίας μεταχειρίσεως των επιχειρηματιών της κοινής αγοράς, ακόμη και όσον αφορά τις προβλεπόμενες κυρώσεις.»

Επί του παραδεκτού των προδικαστικών ερωτημάτων

6 Η Γαλλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή υπογράμμισαν τόσο τη δυσκολία προσδιορισμού της ιδιότητας των κατηγορουμένων, των πραγματικών περιστατικών που τους προσάπτονται και των εφαρμοστέων εθνικών διατάξεων όσο και την ασάφεια των ερωτημάτων.

7 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η ανάγκη να δοθεί ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου που να είναι χρήσιμη για το εθνικό δικαστήριο απαιτεί να προσδιορίζει το ανωτέρω δικαστήριο το πραγματικό και κανονιστικό πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσονται τα ερωτήματα που υποβάλλει ή, τουλάχιστον, να εξηγεί τα πραγματικά ενδεχόμενα επί των οποίων στηρίζονται τα ερωτήματα αυτά (βλ., ιδίως, την απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 1993, C-320/90, C-321/90 και C-322/90, Telemarsicabruzzo κ.λπ., Συλλογή 1993, σ. I-393, σκέψη 6, και τη διάταξη της 20ής Μαρτίου 1996, C-2/96, Sunino και Data, Συλλογή 1996, σ. I-1543, σκέψη 4).

8 Επιπλέον, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις αποφάσεις των αιτούντων δικαστηρίων δεν χρησιμεύουν απλώς για να παρέχουν στο Δικαστήριο τη δυνατότητα να δίδει χρήσιμες απαντήσεις, αλλά και για να παρέχουν στις κυβερνήσεις των κρατών μελών, καθώς και στους λοιπούς ενδιαφερομένους, τη δυνατότητα να υποβάλλουν παρατηρήσεις σύμφωνα με το άρθρο 20 του Οργανισμού του Δικαστηρίου. Εναπόκειται στο Δικαστήριο να μεριμνά για τη διασφάλιση της δυνατότητας αυτής, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι, δυνάμει της προαναφερθείσας διατάξεως, στους ενδιαφερομένους κοινοποιούνται μόνο οι αποφάσεις περί υποβολής προδικαστικού ερωτήματος (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 1ης Απριλίου 1982, 141/81, 142/81 και 143/81, Holdijk κ.λπ., Συλλογή 1982, σ. 1299, σκέψη 6, και τη διάταξη Sunino και Data, προαναφερθείσα, σκέψη 5).

9 Ωστόσο, διαπιστώνεται ότι εν προκειμένω, λαμβανομένης υπόψη της πολύ γενικής φύσεως των υποβληθέντων ερωτημάτων και της ερμηνείας της οδηγίας 91/156 την οποία ο εθνικός δικαστής εκθέτει λεπτομερώς στο σκεπτικό των διατάξεών του, το Δικαστήριο διαθέτει επαρκή στοιχεία για να δώσει χρήσιμη απάντηση στα υποβαλλόμενα ερωτήματα. Επομένως, παραδεκτώς υποβάλλονται τα ερωτήματα αυτά.

Επί των υποβληθέντων ερωτημάτων

10 Με τα ερωτήματά του το εθνικό δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν, πρώτον, αν το κοινοτικό δίκαιο, και ειδικότερα η οδηγία 91/156, έχει την έννοια ότι επιτρέπει ακόμη τη θέσπιση ποινικών κυρώσεων όπως αυτές τις οποίες προβλέπει η ιταλική νομοθεσία και, δεύτερον, ποιες συνέπειες μπορούν να συναχθούν από το γεγονός ότι η Ιταλική Δημοκρατία δεν μετέφερε εμπροθέσμως την οδηγία αυτή στο εσωτερικό της δίκαιο.

11 Από το κείμενο των ερωτημάτων και από την αλληλουχία των διατάξεων του αιτούντος δικαστηρίου προκύπτει ότι το δεύτερο σκέλος του ερωτήματος αποτελεί απλώς ευρύτερη διατύπωση του πρώτου και ότι έχει νόημα μόνο αν οι προβλεπόμενες από την ιταλική νομοθεσία ποινικές κυρώσεις θεωρηθούν ασυμβίβαστες προς το κοινοτικό δίκαιο και, ειδικότερα, προς την οδηγία 91/156. Δεδομένου ότι τα ερωτήματα είναι αλληλένδετα, πρέπει να συνεξετασθούν.

12 Τα ως άνω ερωτήματα στηρίζονται στην εκ μέρους του Pretore προεκτεθείσα ερμηνεία της οδηγίας, κατά την οποία οι νέες κοινοτικές διατάξεις κατέστησαν λιγότερο αυστηρό το σύστημα παροχής αδείας για την αξιοποίηση των αποβλήτων και θέσπισαν ένα σύστημα ελέγχου διοικητικής κατά κύριο λόγο φύσεως, περιορίζοντας την ποινική καταστολή στις βαρύτερες περιπτώσεις. Κατά τον Pretore, η οδηγία αυτή έχει, εξάλλου, ως σκοπό την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και την εξάλειψη της διαφορετικής μεταχειρίσεως των επιχειρηματιών.

13 Όπως κατέδειξε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 23 έως 30 των προτάσεών του, μια τέτοια ερμηνεία της οδηγίας 91/156 είναι εσφαλμένη όσον αφορά το σύστημα παροχής αδείας. Πράγματι, τα άρθρα 9 και 10 της οδηγίας αυτής επιβάλλουν στις επιχειρήσεις και στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων την υποχρέωση να διαθέτουν σχετική άδεια, είτε ασχολούνται με τις εργασίες διαθέσεως που εκτίθενται στο παράρτημα II Α της οδηγίας είτε ασχολούνται με τις εργασίες που παρέχουν δυνατότητα αξιοποιήσεως των αποβλήτων και οι οποίες εκτίθενται στο παράρτημα II Β. Όσον αφορά το άρθρο 11, το οποίο προβλέπει τη δυνατότητα απαλλαγής από την υποχρέωση λήψεως αδείας για τις εγκαταστάσεις ή επιχειρήσεις που προβαίνουν οι ίδιες σε διάθεση των δικών τους αποβλήτων στον χώρο παραγωγής και για τις εγκαταστάσεις ή επιχειρήσεις αξιοποιήσεως αποβλήτων, η εφαρμογή του απαιτεί τη θέσπιση εθνικών

μέτρων, σχετικά με τη σκοπιμότητα των οποίων τα κράτη μέλη διαθέτουν διακριτική ευχέρεια.

14 Εξάλλου, πρέπει να σημειωθεί ότι η οδηγία 91/156 δεν επιβάλλει στα κράτη μέλη συγκεκριμένη υποχρέωση όσον αφορά το σύστημα ελέγχου και επιβολής κυρώσεων. Εντούτοις, από το γεγονός αυτό δεν θα μπορούσε να συναχθεί ότι οι εθνικές διατάξεις που προβλέπουν ποινικές κυρώσεις για τις παραβάσεις των υποχρεώσεων τις οποίες προβλέπει η νομοθεσία περί θέσεως σε εφαρμογή της οδηγίας είναι ασυμβίβαστες προς την οδηγία αυτή. Πράγματι, τα κράτη μέλη έχουν την υποχρέωση, στο πλαίσιο της ελευθερίας που τους παρέχεται από το άρθρο 189, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης, να επιλέγουν τον τύπο και τα μέσα που είναι τα πλέον πρόσφορα για την εξασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητας των οδηγιών (απόφαση της 8ης Απριλίου 1976, 48/75, Royer, Συλλογή τόμος 1976, σ. 203, σκέψη 75). Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι, οσάκις κοινοτική οδηγία δεν προβλέπει ειδική κύρωση σε περίπτωση παραβάσεως των διατάξεών της ή παραπέμπει, ως προς το σημείο αυτό, στις εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, το άρθρο 5 της Συνθήκης επιβάλλει στα κράτη μέλη να λάβουν κάθε πρόσφορο μέτρο που θα εγγυάται την εφαρμογή και την πρακτική αποτελεσματικότητα του κοινοτικού δικαίου. Προς τούτο, μολονότι διατηρούν διακριτική ευχέρεια ως προς την επιλογή των κυρώσεων, τα κράτη μέλη πρέπει να μεριμνούν ώστε να προβλέπονται κυρώσεις για τις παραβάσεις της κοινοτικής ρυθμίσεως υπό ουσιαστικές και διαδικαστικές προϋποθέσεις ανάλογες προς τις ισχύουσες για τις παρεμφερούς φύσεως και σημασίας παραβάσεις του εθνικού δικαίου, προκειμένου η κύρωση να είναι, εν πάση περιπτώσει, αποτελεσματική, ανάλογη προς τη βαρύτητα της παραβάσεως και να έχει αποτρεπτικό χαρακτήρα (αποφάσεις της 8ης Ιουνίου 1994, C-382/92, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου, Συλλογή 1994, σ. I-2435, και C-382/92, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου, Συλλογή 1994, σ. I-2479, σκέψεις 55 και 40 αντιστοίχως).

15 Από τη νομολογία αυτή προκύπτει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ποινικές κυρώσεις για την παράβαση υποχρεώσεων επιβαλλομένων από τη νομοθεσία περί θέσεως σε εφαρμογή των οδηγιών περί αποβλήτων, ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για την οδηγία 75/442 ή για την οδηγία 91/156, εφόσον εκτιμούν ότι πρόκειται για τον προσφορότερο τρόπο προς εξασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητας των οδηγιών αυτών, αρκεί οι προβλεπόμενες κυρώσεις να είναι ανάλογες προς τις επιβαλλόμενες για τις παρεμφερούς φύσεως και σημασίας παραβάσεις του εθνικού δικαίου, αποτελεσματικές, ανάλογες προς τη βαρύτητα των παραβάσεων και να έχουν αποτρεπτικό χαρακτήρα.

16 Τέλος, όσον αφορά την οδηγία 91/156, το Δικαστήριο έχει κρίνει συγκεκριμένα ότι η οδηγία αυτή εγκύρως εκδόθηκε βάσει του άρθρου 130 Ρ της Συνθήκης και όχι βάσει του άρθρου 100 Α, αφού η προβλεπόμενη από το άρθρο 1 της οδηγίας εναρμόνιση έχει ως κύριο σκοπό να διασφαλίσει, για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος, την αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων εντός της Κοινότητας, ανεξάρτητα από την προέλευσή τους, και μόνον παρεμπιπτόντως έχει επιπτώσεις επί των όρων του ανταγωνισμού και του εμπορίου (απόφαση της 17ης Μαρτίου 1993, C-155/91, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1993, σ. I-939, σκέψεις 20 και 21). Επομένως, είναι εσφαλμένο να θεωρείται ότι η οδηγία αυτή έχει ως ειδικούς σκοπούς την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και την εξάλειψη της διαφορετικής μεταχειρίσεως των επιχειρηματιών.

17 Συναφώς, πρέπει να προστεθεί ότι, ακόμη και αν η οδηγία 91/156 είχε τους ειδικούς σκοπούς που της αποδίδει το εθνικό δικαστήριο, τούτο δεν θα είχε ως αποτέλεσμα τον περιορισμό της ελευθερίας την οποία παρέχει το άρθρο 189, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης στα κράτη μέλη ως προς την επιλογή του τύπου και των μέσων που είναι τα πλέον πρόσφορα για την εξασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητάς της.

18 Πρέπει συνεπώς να δοθεί η απάντηση ότι τα άρθρα 5 και 189, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης έχουν την έννοια ότι δεν απαγορεύουν στα κράτη μέλη να προβλέπουν την επιβολή ποινικών κυρώσεων για να εξασφαλίζουν πλήρως την τήρηση των υποχρεώσεων που προβλέπει η οδηγία 91/156, υπό την προϋπόθεση ότι οι κυρώσεις αυτές είναι ανάλογες προς τις επιβαλλόμενες για τις παρεμφερούς φύσεως και σημασίας παραβάσεις του εθνικού δικαίου και ότι είναι, εν πάση περιπτώσει, αποτελεσματικές, ανάλογες προς τη βαρύτητα των παραβάσεων και έχουν αποτρεπτικό χαρακτήρα.

Επί των δικαστικών εξόδων

19 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Γαλλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με διατάξεις που εκδόθηκαν μεταξύ της 26ης Οκτωβρίου 1994 και της 4ης Απριλίου 1995 η Pretura circondariale di Roma, αποφαίνεται:

Τα άρθρα 5 και 189, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ έχουν την έννοια ότι δεν απαγορεύουν στα κράτη μέλη να προβλέπουν την επιβολή ποινικών κυρώσεων για να εξασφαλίζουν πλήρως την τήρηση των υποχρεώσεων που προβλέπει η οδηγία 91/156/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Μαρτίου 1991, για την τροποποίηση της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ περί των στερεών αποβλήτων, υπό την προϋπόθεση ότι οι κυρώσεις αυτές είναι ανάλογες προς τις επιβαλλόμενες για τις παρεμφερούς φύσεως και σημασίας παραβάσεις του εθνικού δικαίου και ότι είναι, εν πάση περιπτώσει, αποτελεσματικές, ανάλογες προς τη βαρύτητα των παραβάσεων και έχουν αποτρεπτικό χαρακτήρα.

Edward Sevón Wathelet

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 12 Σεπτεμβρίου 1996.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του πρώτου τμήματος

D. A. O. Edward